1.10.2021

Asunto- ja ympäristöjaosto
HE 146/2021 vp

Timo Jaakkola
Talouspäällikkö

TAE 2021 (pääluokka 35 yleisesittely ja kipupisteet)

Yleistä

Pääluokan 35 talousarvion kokonaissumma 325,293 milj. euroa on 0,89 milj. euroa pienempi kuin edellisenä vuonna.

Pääluokan painotus siirtyy enemmän lukuun 35.20 Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen, samalla kun luvussa 35.10 Ympäristön- ja luonnonsuojelu luonnonsuojelun kertaluontoisia eriä poistuu.

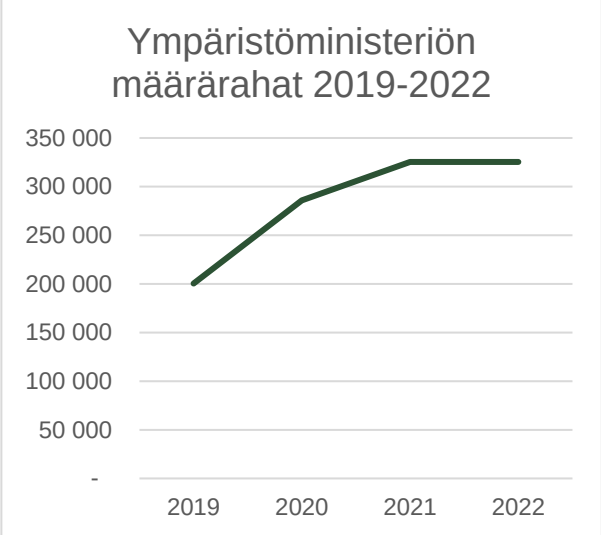

Luvut

Lukuun 35.01 Ympäristöhallinnon toimintamenoihin varataan 73,3 milj. euroa (71,4 Me v. 2021 ja 22 % pääluokan määrärahoista), joka sisältää myös päätöksentekoa palvelevien selvitysten, arviointien ja tutkimuksen rahoituksen sekä kv. toiminnan. Määräraha kasvaa 2 %.

35.01.01 Ympäristöministeriön toimintamenomäärärahoihin kuuluu mm. luonnonsuojelun ICT-kehittämis- ja Teas-määrärahoja. Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenoihin varataan 12,435 milj. euroa (9,435 Me, 2021) hallinnonalan vuodesta 2020 tapahtuneen

kehyksen kasvun vuoksi. Momentille 35.01.65 Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon varataan 2,13 milj. euroa.

Lukuun 35.10 Ympäristön- ja luonnonsuojelun menoihin ehdotetaan 180,6 milj. euroa (213,8 Me v. 2021 ja 56 % pääluokan määrärahoista). Määräraha laskee 15 %. Luonnonsuojelumäärärahoihin ehdotetaan v. 2022 yhteensä 76,3 milj. euron lisäystä ympäristöministeriön hallinnonalalle verrattuna vuoteen 2019. Vähennys vuoteen 2021 on 36 milj. euroa kertaluontoisten määrärahojen vähennyttyä. Luvun määrärahoja taas kasvattavat Suomen kestävän kasvun ohjelman (RRF) määrärahat Elyjen lupakäsittelyyn, ravinnekierrätykseen ja peltojen kipsikäsittelyyn.

Luonnonsuojelulisäys momenteittain TAE 2022 vrt. TA 2019 (1 000 e)

35.01.01	7 200
35.10.21	23 100
35.10.52	23 500
35.10.63	22 500
Yhteensä	**76 300**

Luonnonsuojelumomenttien määrärahat yhteensä TAE 2022 (1 000 e)

35.01.01	Ympäristöministeriön toimintamenot (ls-osuus)	7 200
35.10.21	Eräät luonnonsuojelun menot	25 540
35.10.52	Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät	55 219
35.10.63	Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot	44 130
Yhteensä		**132 089**

Suomen kestävän kasvun ohjelman TAE 2022 määrärahat

35.10.22	Eräät ympäristömenot (smr 3 v)	1 850 000 e	Elyjen lupakäsittelyn voimavarat
35.10.22	Eräät ympäristömenot (smr 3 v)	3 000 000 e	Ravinnekierrätys
35.10.61	Vesien ja ympäristönhoidon edistäminen (smr 3 v)	10 000 000 e	Peltojen kipsikäsittely
35.20.01	Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (smr 3 v)	100 000 e	Kuntien, seurakuntien ja yhdistysten kiinteistöjen öljylämmityksestä luopumisavustusten käsittely
35.20.06	Vähähiilisen rakennetun ympäristön ohjelma (smr 3 v)	3 000 000 e	

35.20.34	Avustukset kuntien, seurakuntien ja yhdistysten kiinteistöjen öljylämmityksestä luopumiseen (smr 3 v)	4 900 000 e	
35.20.37	Avustukset vihreää siirtymää tukevan rakentamisen toteuttamiseen (smr 3 v)	750 000 e	
35.20.52	Avustukset asuinrakennusten sähköisen liikenteen infrastruktuurin edistämiseen (smr 3 v)	8 500 000 e	Autojen sähkölatauspaikkojen rakentamiseen yksityisillä kiinteistöillä
35.20.53	Avustukset työpaikkakiinteistöjen sähköisen liikenteen infrastruktuurin edistämiseen (smr 3 v)	1 500 000 e	Autojen sähkölatauspaikkojen rakentamiseen työpaikoilla
35.20.56	Avustukset asuinrakennusten öljylämmityksestä luopumiseksi (smr 3 v)	28 900 000 e	1,1 Me htv:ihin TEM:n ELY-momentilla
	Yhteensä	**62 500 000 e**	

Lukuun 35.20 Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen ehdotetaan 71,7 milj. euroa (40,4 Me v. 2021 ja 22 % pääluokan määrärahoista). Määräraha kasvaa 77 %. Lukuun on tullut uusina momentteina vuoteen 2021 nähden 35.20.06 Vähähiilisen rakennetun ympäristön ohjelma (RRF), 35.20.31 Asumisneuvonnan kehittäminen ja laajentaminen, 35.20.37 Avustukset vihreää siirtymää tukevan rakentamisen toteuttamiseen (ent. tuulivoimamomentti) ja 35.20.53 Avustukset työpaikkakiinteistöjen sähköisen liikenteen infrastruktuurin edistämiseen (RRF). Lisäksi momentin 35.20.56 asuinrakennusten öljylämmityksestä luopumisen määrärahat kasvoivat 19,5 milj. euroa. Ara on saanut asumisoikeuslainsäädännöstä aiheutuvien tehtävien hoitamiseksi lisäresurssia.

Kipupisteet

- Ympäristöministeriön toimintamenoihin momentille 35.01.01 tarvitaan 140 000 euroa lisää Tukesille tuotteiden markkinavalvonnan lisääntyneisiin tarpeisiin. Kehysvaikutus on pysyvä. Testaaminen on ainoa mahdollisuus varmistua tuotteen standardinmukaisuudesta. Reagointi ei olisi mahdollista myöskään saatuun palautteeseen tai tuotteita koskeviin valituksiin. Jos rahoitusta ei saada, vuotuinen tuotetestaus mahdollistaisi muista kuluista riippuen yhden tuotteen testausta/vuosi ja joitakin tuotteita ei voisi testata lainkaan. Valvonnan heikkeneminen loisi riskin rakennustuotteille asetettujen vaatimusten toteutumisesta. Pohjoismaisessa Nordsyn-yhteistyössä on selvinnyt, että vaatimustenvastaisten tuotteiden määrä Pohjolan markkinoilla on edelleen merkittävä. Lisäksi ekosuunnittelu on lähivuosina laajenemassa uusiin tuoteryhmiin.
- Asuinrakennusten öljylämmityksestä luopumisavustusten käsittelyyn tarvitaan 1,5 milj. euroa TEM:n ELY-momentille 32.01.02. RRF-rahasta voi käyttää vain 2 % hallintokustannuksiin, minkä vuoksi ELY-keskuksille tarvitaan 1,1 milj. euron RRF-hallintomäärärahan lisäksi kansallista määrärahaa.